

бности съ по слаби и по извянали, и, или и двѣ-тѣ равно, или една-та по малко, а друга-та по много: толкова по слабо дѣйствова и разумъ-тѣ. Отъ това слѣдова че: за да може разумъ-тѣ най добрѣ да дѣйствова, за да можемъ сирѣчъ най добрѣ да размислямы, трѣба и чувственни-тѣ тѣлесни и умственни органи да сѫ силни и живи — сирѣчъ да сѫ естествено здрави. Спорядъ туй се разумѣва че, колкото по слабо е тѣло-то. слѣдователно и чувственни-тѣ му органи; или и колкото естествено умъ-тѣ е по слабъ у нѣкого — толкова и по слабъ ще е и разумъ-тѣ; за това има и една Латинска пословица: „*вѣ здраво тѣло, здрава душа*“.

Забѣлежка 5) Совсѣмъ безумно е слѣдователно и криво мнѣніе-то на Гржци-тѣ, които називаватъ Бѣлгары-тѣ дебели (*χουδροι*) особено защото много ядятъ и сѫ въобще здрави хора; а спорядъ мнѣніе-то на Гржци-тѣ или погрѣчени-тѣ Бѣлгари, такива *дебели хора* не сѫ способни да се просвѣтятъ. — Спорядъ това и днесъ-днесъ се е увардила у наши-тѣ съотечественници (разумѣва се погрѣчени-тѣ и по прости-тѣ) една пословица че „за да се просвѣти нѣкой, трѣба да се изѣжниче: малко сирѣчъ да яде, и да му е *шжнка* (!?) снага-та — да стане като Гржкъ или като Гржкия (ако е момиче или жена). — „Това раздѣленіе на *шжнки* (погрѣчены) и *дебели Бѣлгари* въвело се и се чува особено въ ближнин-тѣ и околнi села на онiе градове, въ които жители-тѣ малко или много сѫ се погрѣчили и сѫ се изѣжнили (!) За примѣръ привождамъ Тѣрново, Пловдивъ Едрине и пр.

Отъ горѣзложеннное слѣдова, че за да може разумъ-тѣ добрѣ да дѣйствова, трѣба да сознава вещественни-тѣ или отвлеченны предметы чрезъ чувственни-тѣ или умственни органы. Но защото всяко едно нѣщо се случава или „*шукъ*“ или „*на друго мѣ-*